

Moció de la CUP Manlleu en defensa de la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i el català

La llengua catalana és l'eix vertebrador dels Països Catalans: uneix els parlants de diferents territoris, tota una comunitat lingüística. Va ser un instrument d'atac i motiu de repressió per a qui la parlava durant el franquisme i altres períodes històrics, però va sobreviure gràcies a la resistència, la desobediència i la voluntat dels parlants per mantenir-la.

Avui, però, es troba en una situació de retrocés preocupant, tal com apunten diferents estudis, com ara el recent informe anual de la Plataforma per la Llengua. El 95% dels habitants de Catalunya, el País Valencià i les illes Balears diuen que parlen bé el castellà, i tan sols el 65,1%, que parlen bé el català.

Un dels fenòmens que expliquen aquest retrocés és que les persones catalanoparlants canvien de llengua de forma habitual quan algú els parla en castellà; 8 de cada 10, segons aquest informe. Aquestes persones que canvien de llengua ho justifiquen per un suposat respecte, bona educació o perquè pensen que no els entendran. Ni parlar català als Països Catalans es pot considerar de mala educació o una falta de respecte, ni és cert que no ens entendran, tal com demostren les estadístiques (segons les diverses enquestes d'usos lingüístics, més d'un 90% de la població entén el català a tots els territoris de parla catalana).

No ens equivoquem: no és de mala educació parlar la nostra llengua, és de mala educació demanar als altres que no parlin la seva. I això vol dir, per exemple, no canviar de llengua per l'aparença de l'interlocutor (vestuari, color de pell, etc.) ni per cap altre motiu. Per començar, és una conducta classista i racista donar per fet que una persona no sap català. I, més enllà d'això, parlar-li d'entrada en llengua no catalana és excloure-la de la comunitat on viu, sigui des de fa dos dies, dos anys o dues dècades. Parlar a algú en llengua no catalana des de bon començament és considerar-lo estranger, aliè a la comunitat.

A més a més, cal afegir-hi, també, la presència baixíssima del català en els mitjans de comunicació, el cinema, les plataformes de vídeo o les xarxes socials en general. Tot plegat, fa que tinguem una tendència molt preocupant, perquè l'ús social de la llengua ha anat retrocedint entre infants i adolescents, que veuen el català com una llengua acadèmica, allunyada del món del lleure i de les relacions personals. Aquesta situació posa en perill seriós la supervivència de la llengua.

La immersió lingüística ha demostrat que pot ser un model de cohesió social eficaç, i ha aconseguit amb cert èxit establir el català com a llengua vehicular a les escoles, apresada per tot l'alumnat de tots els orígens. D'aquesta manera, la llengua ha actuat com a element cohesionador i anivellador social, en la mesura que ha contribuït a reduir les diferències de l'alumnat per raó de classe i origen. I és per aquest èxit, allà on és el model imperant, i per la funció social de la llengua, que la immersió lingüística és només una realitat en una part de la nació i un motiu d'atac constant.

Ara bé, les dades ens demostren que la immersió lingüística avui no s'està duent a terme en tots els entorns educatius, amb la connivència de qui governem les administracions públiques. Lluny de treballar per implementar aquest model arreu dels territoris de parla catalana, estem permetent ingerències a un model que considerem d'èxit i que representa un model de país cohesionador i menys discriminador.

Als Països Catalans, amb una població que supera els 13,5 milions de persones, s'hi parlen més de 300 llengües. D'entre totes aquestes llengües, només dues gaudeixen de la potència i la força d'un estat al darrere: el castellà i el francès. Mentrestant, el català, la llengua pròpia, veu perillar la seva situació per culpa dels poders polítics, econòmics i mediàtics. No volem menysprear cap llengua, volem conviure amb totes, però no volem perdre la nostra. La solidaritat es demostra amb l'actitud de no obstaculitzar l'ús de cap llengua que estigui en procés de recessió, ja que la convivència entre idiomes matisa i enriqueix la percepció del món.

Deia l'alcoiana Isabel-Clara Simó que "a nosaltres, ningú no ens salvarà la llengua, excepte nosaltres mateixos". I és feina nostra que aquest nosaltres inclogui tot el poble, tingui l'origen que tingui. Necessitem el compromís, la voluntat i l'acció de tothom perquè el català sigui la llengua d'ús dels nostres infants i adolescents. L'actual situació del català ens preocupa i, especialment, l'ús social de la llengua entre adolescents i joves. Des d'una perspectiva de justícia, de drets lingüístics, ens pertoca defensar la llengua catalana també des de l'àmbit municipal.

Per aquests motius, el grup municipal de la CUP Manlleu proposa al Ple municipal l'adopció dels següents acords:

PRIMER. Promoure, de forma conjunta amb les entitats per la llengua, un pacte municipal per a l'ús del català: "*A Manlleu, en català*", en el qual s'impliquin persones, comerços i entitats dels àmbits cultural, social, educatiu, econòmic, etc., signant el manifest conjunt i impulsant accions per a la promoció de la llengua.

SEGON. Promoure l'adhesió de la ciutadania i les entitats a la campanya "*Tots som referents lingüístics. No t'excusis*", (<https://www.notexcusis.cat/>) impulsada pels principals sindicats d'ensenyament i d'estudiants així com la Plataforma per la Llengua. Fer arribar la campanya als centres educatius del municipi i a totes les entitats que treballin amb joves, adolescents (esportives, de lleure, etc.), adults i gent gran i demanar-ne l'adhesió. Amb aquesta adhesió volem renovar i enfortir el compromís del consistori amb el català, com a eina de cohesió i garantia d'igualtat d'oportunitats.

TERCER. Mantenir, difondre i, si s'escau, ampliar l'accés a tota la ciutadania, sobretot a joves i adults amb una llengua materna diferent, als cursos gratuïts de català que l'administració organitza conjuntament amb el Consorci per a la Normalització Lingüística.

QUART. Promoure, incentivar i facilitar conjuntament amb les entitats esmentades anteriorment o d'altres, el projecte de parelles lingüístiques ja en funcionament al municipi i amb resultats positius. A més, promoure i difondre entre la ciutadania, els comerços i les entitats tots aquells projectes vigents o de nova creació que tinguin com a objectiu el coneixement i ús social de la llengua catalana.

CINQUÈ. Assegurar l'aplicació del Reglament d'ús de la llengua catalana vigent a l'Ajuntament de Manlleu i vetllar perquè sigui conegut per tot el consistori i totes les empreses que treballen fent un servei públic, ja que s'hi regula l'ús del català. El reglament estableix que el català ha de ser la llengua a utilitzar en comunicacions, documentació, retolació, etc., així com la llengua utilitzada en actes públics pels càrrecs de l'administració municipal, i se n'ha d'acreditar el coneixement en el cas de les convocatòries de llocs de treball.

SISÈ. Vetllar conjuntament amb la comunitat educativa del municipi la generació de plans educatius locals que promoguin l'ús social del català com llengua comuna i compartida, en col·laboració amb la xarxa social del territori.

SETÈ. Rebutjar qualsevol atac al model d'immersió lingüística i acompanyar la defensa de l'escola en català com a eina clau per a la cohesió social i la igualtat d'oportunitats i transmetre aquest suport als centres educatius del municipi.

VUITÈ. Establir programes que ofereixin oportunitats d'escola, educació i formació adients per a les persones amb llengua materna diferent del català, amb l'objectiu de promoure el desenvolupament integral de les persones migrades a Manlleu i a Osona.

NOVÈ. Aplicar, en la contractació d'espectacles de totes les arts escèniques, el reglament vigent a l'Ajuntament de Manlleu que estableix que aquesta sigui en català i, entre altres qüestions, respecti la paritat de gènere.

DESÈ. Instar a l'Ajuntament de Manlleu a fer present la llengua catalana en tots els àmbits de l'esfera pública.

Manlleu, juliol 2024
Països Catalans